

შეფასებისა და გამოცდების
ეროვნული ცენტრი

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის ქართული ენა და ლიტერატურა

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება - საგნობრივი ცოდნა და აკადემიური უნარები - და 28 დავალებას შეიცავს.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა 65.

ტესტში წარმოდგენილი დავალებები, ფორმატის თვალსაზრისით, სხვადასხვაგვარია. ყურადღებით წაიკითხეთ თითოეული დავალების ინსტრუქცია, კარგად გაიაზრეთ, რა მოგეთხოვებათ დავალების შესრულებისას, და შემდეგ აიჩიეთ ან დაწერეთ პასუხი.

გაითვალისწინეთ:

- თუ სწორ პასუხთან ერთად არასწორ პასუხსაც მიუთითებთ, ქულას ვერ მოიპოვებთ.
- თუ პასუხის გაცემისას დაარღვევთ თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმებს, დაგაკლდებათ ქულა.

ტესტზე სამუშაოდ გეძლევათ 5 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

საგნობრივი ცოდნა

1. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია დაშვებული შეცდომა?

I. უარყოფ

II. უკუვაგდებ

III. ვენამახვილობ

IV. ვუზრუნველყოფ

(ა) პირველსა და მესამეში

(ბ) მესამეში

(გ) მეორესა და მესამეში

(დ) მეოთხეში

2. რომელი მეტყველების ნაწილია ხაზგასმული სიტყვა მოცემულ წინადადებაში?
გიორგი ძმის გარდა არავის ენდობოდა.

(ა) ნაწილაკი

(ბ) თანდებული

(გ) კავშირი

(დ) ნაცვალსახელი

3. ლექსიკოლოგია შეისწავლის ენის ლექსიკურ ფონდს, მის შემადგენლობას, ფუნქციონირებასა და ცვალებადობას. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი წყვილი გამოგვადგება იმის დასადასტურებლად, რომ ლექსიკოლოგია სიტყვის ემოციურ იერსაც შეისწავლის?

(ა) დაჯდა – დაბრძანდა

(ბ) ჩასვა – ჩასხა

(გ) ჩანიშნა – მონიშნა

(დ) დაამტვრია – დაამსხვრია

4. ქვემოთ მოცემულთაგან რომელია ზმნის ხატავდე მორფოლოგიური გარჩევის მართებული ნიმუში?

ხატ - ავ - დ - ე

(ა) ხატ - ფუძე, ავ - კონტაქტის ნიშანი, დ - მწკრივის ნიშანი, ე - სავრცობი

(ბ) ხატ - ფუძე, ავ - თემის ნიშანი, დ - სავრცობი, ე - მწკრივის ნიშანი

(გ) ხატ - ფუძე, ავ - ქცევის ნიშანი, დ - გვარის ნიშანი, ე - სავრცობი

(დ) ხატ - ფუძე, ავ - თემის ნიშანი, დ - სავრცობი, ე - ქცევის ნიშანი

5. წინადადების მთავარი და მეორეხარისხოვანი წევრები ერთმანეთთან სინტაქსურ წყვილებს (სინტაგმებს) ქმნიან. ჩამოთვლილთაგან რომელი არ არის ქვემოთ მოცემულ წინადადებაში სინტაქსური წყვილი?

მხატვარმა პატარა გოგონას თავისი ნახატი ფრთხილად მიაწოდა.

- (ა) ნახატი მიაწოდა
- (ბ) პატარა გოგონას
- (გ) მხატვარმა გოგონას
- (დ) თავისი ნახატი

6. ტექსტში ვკითხულობთ: „თუ მსაზღვრელად მრავლის გამომხატველი ნაცვალსახელი გვაქვს, საზღვრული აუცილებლად მხოლოდით რიცხვში უნდა იდგეს.“

ჩამოთვლილთაგან რომელია წარმოდგენილი მსჯელობის საილუსტრაციოდ მოხმობილი მაგალითი?

(ა) ველზე ბევრი ყვავილი გაშლილიყო.

(ბ) ნიკომ სხვადასხვა ქვეყანაში იმოგზაურა.

(გ) სოფიო უამრავ ადამიანს დაეხმარა.

(დ) ფარა ფერდობზე შეფენილიყო.

7. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან წინადადების რა წევრია ხაზგასმული სიტყვა?
გიგომ გადაწყვიტა პეიზაჟის დახატვა.

(ა) განსაზღვრება

(ბ) უბრალო დამატება

(გ) ვითარების გარემოება

(დ) მიზნის გარემოება

8. ქვემოთ მოცემულ მსჯელობათაგან რომელია მართებული?

I. ქვემდებარე წინადადებაში შეიძლება შეგვხვდეს მოთხრობითსა და სახელობით ბრუნვაში.

II. ქვემდებარე წინადადებაში შეიძლება შეგვხვდეს მიცემითსა და სახელობით ბრუნვაში.

III. ქვემდებარე წინადადებაში შეიძლება შეგვხვდეს ნათესაობითსა და მოთხრობით ბრუნვაში.

(ა) I და II

(ბ) მხოლოდ III

(გ) I და III

(დ) მხოლოდ II

9. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი განსაზღვრება მიესადაგება ზმნას გორავს?

(ა) ზმნა უასპექტოა

(ბ) ზმნა ინვერსიულია

(გ) ზმნა გარდამავალია

(დ) ზმნა უთემისნიშნოა

10. მოცემულია ორი წინადადება:

I. „მუხის ქვეშ მიმოფანტულ რკოს ტახები არ ეკარებოდნენ“.

II. „ლუკა რკოს ქუდებს იყენებდა ხოლმე სასტვენის ნაცვლად“.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი მსჯელობაა მართებული?

სიტყვა რკო:

(ა) ორივე წინადადებაში წარმოდგენილია მიცემითი ბრუნვის ფორმით.

(ბ) ორივე წინადადებაში წარმოდგენილია ნათესაობითი ბრუნვის ფორმით.

(გ) I წინადადებაში წარმოდგენილია ნათესაობითის, ხოლო II წინადადებაში – მიცემითი ბრუნვის ფორმით.

(დ) I წინადადებაში წარმოდგენილია მიცემითის, ხოლო II წინადადებაში – ნათესაობითი ბრუნვის ფორმით.

11. მოცემულია ორი წინადადება:

I. „მეფემ ლაგამი ამოსდო ურჩ ფეოდალებს“.

II. „ცბიერმა ვეზირმა ანკესზე წამოაგო მეფე“.

დაწერეთ ორი წინადადება, რომლებშიც ხაზგასმული ფრაზეოლოგიზმები პირდაპირი მნიშვნელობით იქნება გამოყენებული (თითო ფრაზეოლოგიზმისთვის ერთი მაგალითი).

I. -----

II. -----

(მაქსიმალური ქულა – 2)

12. ქვემოთ მოცემულია ტექსტი, რომელშიც დაშვებულია რამდენიმე მორფოლოგიური თუ სინტაქსური შეცდომა. ამოიწერეთ შეცდომით დაწერილი სიტყვები, მიუთითეთ სწორი ფორმა და პასუხი დაასაბუთეთ. თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით.

გაითვალისწინეთ, რომ სწორად დაწერილი თითოეული სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში დაგაკლდებათ 1 ქულა.

ყველას უყვარს გაზაფხული, ნათელი, კაშკაშა დღეები, მთასა თუ ბარში გაშლილი სურნელოვანი ყვავილები, რომლებსაც ჭრელი პეპლები დაფარფატებენ თავს. ახასხასებულ არე-მარეს ათინათი ისე დასთამაშებს, გეგონება, მზეს სხივების აბლაბუდა გაუბავს და სათამაშოდ გვიწვევსო. ღრუბელი, რომელიც ცის კიდისკენ ფეხაკრეფით მიცურავს, არ უნდა, ხელი შეუშალოს გაზაფხულის ამ საოცარ დღესასწაულს.

13. ილია ჭავჭავაძის რომელი ნაწარმოები იწყება ასე: „რიტორიკაში სწერია: ყველაფერი შესავალით უნდა დაიწყოს კაცმაო...?“

(ა) „მგზავრის წერილები“

(ბ) „ოთარაანთ ქვრივი“

(გ) „კაცია-ადამიანი?!“

(დ) „სარჩობელაზედ“

14. რომელი ქართველი საბავშვო ავტორის ნამდვილი გვარია ქუჩუკაშვილი?

(ა) ნიკო ლომოურის

(ბ) შიო მღვიმელის

(გ) ეკატერინე გაბაშვილის

(დ) ნინო ნაკაშიძის

15. ტექსტში ვკითხულობთ: „ანთროპოგონიური მითები განეკუთვნება კოსმოგონიური მითების სისტემას.“
აღნიშნული მსჯელობა გულისხმობს:

- (ა) მითები, რომლებიც ქალაქებისა და დასახლებების წარმოშობის შესახებ მოგვითხრობს, სამყაროს შექმნის შესახებ არსებული მითების ნაწილია.
- (ბ) მითები, რომლებიც სამყაროს შექმნის შესახებ მოგვითხრობს, ქალაქებისა და დასახლებების წარმოშობის შესახებ არსებული მითების ნაწილია.
- (გ) მითები, რომლებიც ცხოველთა და მცენარეთა სისტემის წარმოშობის შესახებ მოგვითხრობს, სამყაროს აღსასრულის შესახებ შექმნილი მითების ნაწილია.
- (დ) მითები, რომლებიც ადამიანების წარმოშობის შესახებ მოგვითხრობს, სამყაროს შექმნის შესახებ არსებული მითების ნაწილია.

16. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი გამოთქმა არ არის ბიბლიური წარმომავლობის?

(ა) მშვიდობის მტრედი

(ბ) იერიქონის საყვირი

(გ) აღთქმული მიწა

(დ) პროკრუსტეს სარეცელი

17. ვაჟა-ფშაველასა და მის ძმებს ზოგიერთი კრიტიკოსი საყვედურობდა, თქვენს პოეზიაზე გავლენას ახდენს რაფიელ ერისთავიო. ვაჟამ თავის საპასუხო წერილში იმსჯელა, ზოგადად, მწერალზე სხვა შემოქმედთა გავლენის დადებითი თუ უარყოფითი მხარეების შესახებ და დასძინა: „ზღვაში ბევრი სხვადასხვა წყალი ერევა, მაგრამ ზღვას მაინც ზღვა ჰქვია და ზღვაც იმიტომ არის, რომ ყველა იმ მდინარეთ იტევს, ისისხლხორცებს და საკუთარს დიდებულს სახელს არა ჰკარგავს.“

ახსენით, რა იგულისხმა ვაჟამ ამ მეტაფორულ ნათქვამში?

(მაქსიმალური ქულა – 2)

18. წაკითხეთ ოთარ ჭილაძის ლექსის ერთი სტროფი და შეასრულეთ 18.1 – 18.2 დავალებები.

„მინდორში დარჩა ზვინები თივის,
მდინარის პირას – ნახირის კვალი.
ფეხაკრეფილი გადარბის წვიმა
და ძლივს, ტაატით მიფრინავს კვამლი“.

18. 1. გადმოეცით, რა განწყობას ქმნის ეს სტროფი. პასუხი დაასაბუთეთ.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

18. 2. ამოიწერეთ სტროფიდან ორი მეტაფორა და თქვენი არჩევანი დაასაბუთეთ.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

19. წაიკითხეთ ხალხური ლექსები: „ქალი ხვარამზე“ და „ლილე“. შეასრულეთ 19.1 – 19.5 დავალებები.

ქართულ მითოსში ერთ-ერთი უძველესი და უმთავრესი ღვთაება არის მზე. მთვარე და ვარსკვლავებიც ღვთაებები არიან. ხალხური წარმოდგენით, მზე და მთვარე შეიძლება იყვნენ როგორც შეყვარებულები, ცოლ-ქმარი ან და-ძმა, ასევე, ძმები ან დედა-შვილი. მზისა და მთვარის სიყვარული ხშირად გვხვდება ზეპირსიტყვიერების ნიმუშებში. სხვადასხვა ხალხის მითოსში მთვარე, როგორც მზის მიჯნური, ზოგჯერ თავგაპობილად არის წარმოდგენილი, რაც ნახევარმთვარის მხატვრულ სახეს ქმნის.

ბერძნული მზის ღმერთი ჰელიოსი ყოველდღე აღმოსავლეთიდან ამობრძანდებოდა ეტლით, რომელშიც რამები იყვნენ შებმულნი. სხვადასხვა ხალხის მითოსში მზის წმინდა ცხოველები არიან: ცხენები, ხარები, ირმები და სხვ.

მზის მითოსის კვალია შემორჩენილი ხალხურ ლექსში „ქალი ხვარამზე“:

აღმოსავლეთით ამოჩნდა
თვალად ლამაზი ქალიო,
ამაჰყვა საყურ-ბეჭედი,
უჟრიალებდა ქარიო,
თან მოყმე ამაიყოლა,
ნათლად ეღება ფარიო.
– აკოცეთ ქალსა ხვარამზეს,
მე ვარ ამ ქალის ქმარიო.
აკოცა ბიჭმა რეგვენმა,
თავს გადიმტვრია ხმალიო.

– რად ეგრე, ბიჭო, რეგვენო,
რაზედ მოიკალ თავიო?
გაწყრა, გაჯავრდა ხვარამზე,
მალლით ჩაშალნა თმანიო,
შაკაზმა მამის ლურჯაი,
ზედ თავად შაჯდა ქალიო,
სარბენლად არ ეყოფიან
თრიალეთისა გზანიო,
სამოვრად არ ეყოფიან
დიდი ალგეთის მთანიო...

19.1. იმსჯელეთ, რა მიგვანიშნებს იმაზე, რომ ეს ლექსი მზის ამოსვლის სურათს გვიხატავს? პასუხის დასასაბუთებლად მიუთითეთ ლექსიდან შესაბამისი **ორი** ფრაგმენტი.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

19.2. ამოიწერეთ ლექსიდან ტაეპი, რომელშიც შეიძლება, ამოვიკითხოთ **ნახევარმთვარის** მეტაფორა. თქვენი არჩევანი დაასაბუთეთ.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

19.3. მიუთითეთ, ლექსის რომელ ტაეპში გვხვდება **მზის სხივების** მეტაფორა:

(მაქსიმალური ქულა – 1)

ლილე მზე ან მზის ღვთაებაა სვანურ მითოლოგიაში. სვანური საფერხულო სიმღერა „ლილე“ მზის საგალობელია:

დიდება შენდა, დიდო ღმერთო!

დიდება შენდა, ზეციერო!

ოქროსი გიდგას სრა-სასახლე,

ზღუდე გავლია ოქროვანი.

ირმები წვანან საძირკველზე,

ქონგურზე სხედან შევარდნები.

შენი ხარები ბულრაობენ,

რქანი ასხიათ ოქროსანი!

ბნელი თაღები ირღვევიან,

იბნევა ოქროს სამკაული!

ბრიალებს ოქროს დარბაზები!

19.4. იმსჯელეთ, რა მიგვანიშნებს იმაზე, რომ ეს ლექსი მზის საგალობელია? პასუხის დასასაბუთებლად მიუთითეთ შესაბამისი ადგილები ლექსიდან.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

19.5. რა მსგავსებას ხედავთ „ხვარამზესა“ და „ლილეს“ შორის? პასუხის დასასაბუთებლად მიუთითეთ ლექსებიდან, სულ მცირე, ორი პარალელი:

(მაქსიმალური ქულა – 2)

20. წაიკითხეთ გურამ რჩეულიშვილის მინიატიურა „მუსტანგები“ და შეასრულეთ 20.1 – 20.5 დავალებები.

გადამხმარი ბალახი თითქოს შრიალებდა. იქით, ძალიან იქით, გამოფიტული თიხის გორები იდგა.

სულ წელა ბოლავდა სიცხისგან სტეპი.

გორის ძირი სველი იყო: შეუმჩნევლად ჟონავდა წყალი. მუსტანგები ენით ლოკავდნენ სველ მიწას. მიწა იყო თიხის. იზილებოდა და ილიპებოდა ნალოკი. აქა-იქ დაუნალავი ჩლიქის კვალი რჩებოდა.

სულ წელა ბოლავდა სიცხისგან სტეპი.

მუსტანგები იდგნენ და ენით ლოკავდნენ სველ მიწას.

შორიდან, სტეპის სიღრმიდან, ფლოქვების ხმა ისმოდა. ცხენებზე კაცები ისხდნენ: ერთზე მეგზური, მეორეზე ფოტორეპორტიორი. მუსტანგებს ესმოდათ ფლოქვების ხმა, ან არ ესმოდათ: იდგნენ, ლოკავდნენ, მერე იდგნენ და არ ლოკავდნენ.

მხედრებმა გორა იფარეს. ფოტორეპორტიორი აქ დაქვეითდა. ფეხით მიეპარა და „ჩხაკ“ – გადაიღო, კიდევ „ჩხაკ“ და გადაიღო. მუსტანგები იდგნენ, მერე შეფრთხნენ. ერთ მათგანს გაკვირვებული სახე ჰქონდა.

სულ წელა ბოლავდა სიცხისგან სტეპი.

...კონკურსზე საუკეთესო სურათის წარდგენისთვის ვიღაც ფოტორეპორტიორმა პირველი პრემია მიიღო:

სურათზე დამფრთხალი მუსტანგები ეხატა გამოფიტული თიხის გორების ძირში და ერთ მათგანს გაკვირვებული სახე ჰქონდა.

20.1. ამოწერეთ წინადადება, რომელშიც ავტორი მხატვრულად გადმოგვცემს მუსტანგებთან „სტუმრების“ მიპარვის სცენას.
(მაქსიმალური ქულა – 1)

20.2. იმსჯელეთ, რატომ ამახვილებს ყურადღებას ავტორი მუსტანგის გაკვირვებულ სახეზე ?
(მაქსიმალური ქულა – 1)

20.3. ახსენით, რაზე უნდა მიგვანიშნებდეს ნაწარმოების ბოლოს ავტორის მიერ ფოტორეპორტიორისთვის შერჩეული მსაზღვრელი „ვიღაც“.
(მაქსიმალური ქულა – 1)

20.4. ფოტოსურათი, რომელზეც მუსტანგი იყო გამოსახული, კონკურსზე საუკეთესო აღმოჩნდა – ფოტორეპორტიორმა პრემიაც მიიღო. მიუხედავად აღნიშნული, თითქოსდა, დადებითი ფაქტისა, სად იკითხება სევდა ამ მინიატიურაში? თქვენი არჩევანი დაასაბუთეთ.
(მაქსიმალური ქულა – 2)

20.5. იმსჯელეთ, ამ მინიატიურის მიხედვით, რა მიმართებაა ბუნებასა და ადამიანს შორის. პასუხის დასასაბუთებლად მიუთითეთ შესაბამისი ადგილები ტექსტიდან.
(მაქსიმალური ქულა – 3)

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გაიაზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

ამა თუ იმ შეკითხვის გაცნობის შემდეგ, მასზე პასუხის გასაცემად, შესაძლებელია დაგჭირდეთ ტექსტთან დაბრუნება, შესაბამისი მონაკვეთის ხელახლა წაკითხვა და კვლავ შეკითხვაზე გადასვლა. ამას გაგიადვილებთ როგორც ტექსტის, ასევე, თითოეული შეკითხვის ბოლოს მოცემულ სათანადო აღნიშვნებზე „დაწკაპუნება“.

ტექნიკური მეცნიერებების (ინფორმატიკა, ინჟინერია, მათემატიკა) სწავლებას ბოლო წლებში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა, რადგან ქვეყნის ტექნიკური პროგრესისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს მიღწევებს ამ მეცნიერებებში. სკოლებში ახალი კურიკულუმები ინერგება ტექნიკური საგნების სწავლების დონის ასამაღლებლად. ქვეყნები ცდილობენ, გაიუმჯობესონ საკუთარი პოზიცია ტექნიკურ საგნებში მიღწევების საერთაშორისო შეფასების სისტემაში. რა ფაქტორები ახდენს გავლენას ტექნიკურ საგნებში მიღწევებსა და ამ საგნების სწავლის მიმართ ინტერესზე? რა შეიძლება გაკეთდეს იმისთვის, რომ გაიზარდოს მოსწავლეების მოტივაცია ტექნიკური საგნების სწავლის მიმართ?

თანამედროვე კვლევების მიხედვით, სოციალური სტერეოტიპები გარკვეულწილად გავლენას ახდენს ტექნიკური მეცნიერებების მიმართ ბავშვების ინტერესსა და, შესაბამისად, მათს მიღწევებზე. მაგალითად, შეხედულება – „მათემატიკა გოგონების საქმე არ არის“ – დაწყებითი კლასებიდანვე იჩენს თავს ბავშვებში. ამერიკელი მეცნიერი ენდრიუ მელტცოვი დაინტერესდა, რა ასაკიდან ექცევიან ბავშვები აღნიშნული სტერეოტიპების გავლენის ქვეშ, და დაადგინა, რომ მეორე კლასში, სანამ გამრავლების ტაბულას ისწავლიან, ბავშვებში უკვე გამყარებულია შეხედულება, რომ მათემატიკა უფრო ბიჭების საქმეა. ამგვარი სტერეოტიპები ხელს უწყობს არასწორ კატეგორიზაციას, მაგალითად, ვიღაცამ შეიძლება ივარაუდოს, რომ გოგონა მათემატიკაში ძლიერი ვერ იქნება მხოლოდ და მხოლოდ საკუთარი სქესის გამო. ამგვარად, ბავშვები ადრეული ასაკიდანვე ითვისებენ კულტურაში დამკვიდრებულ სტერეოტიპებს, რამაც შეიძლება იმოქმედოს მათს შეხედულებაზე საკუთარი თავის შესახებ და მათს მომავალ მისწრაფებებზე.

შეკითხვებზე გადასვლა: [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#) [27](#)

მოსწავლეთა საერთაშორისო შეფასების უახლესი შედეგების მიხედვით, ზოგიერთ ქვეყანაში, მათ შორის ჩინეთში, ფინეთში, საქართველოში, გოგონების მიღწევები ტექნიკურ საგნებში ბიჭების შედეგებზე უფრო მაღალია. თუმცა, ერთ-ერთი გრძელვადიანი კვლევის დროს ბავშვების მათემატიკურ უნარებს 12 წლის განმავლობაში ყოველწლიურად აფასებდნენ, და აღმოჩნდა, რომ საბავშვო ხალის ასაკიდან ბიჭების მიღწევები მათემატიკაში უფრო მაღალი იყო, ვიდრე გოგონების და, ასაკის მატებასთან ერთად, ეს განსხვავება კიდევ უფრო იზრდებოდა. ამასთანავე, იმავე კვლევაში მასწავლებლებს სთხოვდნენ, ეწინასწარმეტყველათ თავიანთი მოსწავლეების შედეგები. როგორც წესი, მასწავლებლების მოლოდინი გოგონების მიღწევების მიმართ უფრო დაბალი იყო, ვიდრე რეალობაში ამ გოგონათა მიღწევები.

მეცნიერთა ჯგუფმა, რომელიც მათემატიკის სწავლისადმი ინტერესის განმაპირობებელ ფაქტორებს შეისწავლიდა, იკვლია ბავშვების მოთხოვნილება, იგრძნონ თავი რომელიმე ჯგუფის წევრად. ბავშვები შემთხვევითად გადაანაწილეს ორ ჯგუფში, ერთ ჯგუფს მწვანე მაისურები ჩააცვეს, მეორეს – ყვითელი. შემდეგ ბავშვებს უთხრეს, რომ მწვანემაისურიანები მათემატიკას ისწავლიდნენ, ყვითელმაისურიანები კი – სხვა საგანს. აღმოჩნდა, რომ ბავშვები, რომლებიც საკუთარ თავს მათემატიკის გუნდს მიაკუთვნებდნენ, უფრო მონდომებით მუშაობდნენ მათემატიკური პრობლემის გადაჭრაზე, ვიდრე ყვითელმაისურიანი ბავშვები და, შესაბამისად, მათი მიღწევებიც უფრო მაღალი იყო. ამრიგად, მათემატიკის სწავლის მიმართ ინტერესი და მონდომებულობა იცვლება იმის მიხედვით, თუ რამდენად მიაკუთვნებენ ბავშვები საკუთარ თავს იმ ჯგუფს, რომელიც მათემატიკას კარგად სწავლობს. მეცნიერები მუშაობენ ინტერვენციის მოდელზე, რომელიც მიკუთვნებულობის განცდას ეფუძნება, და იმედი აქვთ, რომ აღნიშნულ მოდელს ადვილად გამოიყენებენ საკლასო ოთახში.

შეკითხვებზე გადასვლა: [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#) [27](#)

21. რა ფუნქცია აქვს პირველი აზრის ბოლოს დასმულ შეკითხვებს ტექსტში?

- (ა) გამოკვეთს ტექსტის მიზანს, მომდევნო აზრებში წარმოდგენილია ამ შეკითხვებზე პასუხის გაცემის მცდელობა.
- (ბ) ხაზს უსვამს ტექსტში წარმოდგენილი საკითხის აქტუალობას – ტექნიკური მეცნიერებების შესწავლის მნიშვნელობას.
- (გ) მიუთითებს ტექნიკური საგნების მიმართ ინტერესისა და მათი შესწავლის მოტივაციის გაზრდის სტრატეგიებზე.
- (დ) კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებს იმ ფაქტორების მნიშვნელობას, რომლებიც განაპირობებს ტექნიკურ მეცნიერებებში მოსწავლეთა წარმატებას.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

22. მეორე აზრაცში ვკითხულობთ: „სტერეოტიპები ხელს უწყობს არასწორ კატეგორიზაციას...“ ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი შეიძლება გამოგვადგეს აღნიშნული მოსაზრების არგუმენტად?

I. მეორე კლასში, სანამ გამრავლების ტაბულას ისწავლიან, ბავშვებში უკვე გამყარებულია შეხედულება, რომ მათემატიკა უფრო ბიჭების საქმეა.

II. აღმოჩნდა, რომ საბავშვო ბაღის ასაკიდან მათემატიკაში ბიჭების მიღწევები უფრო მაღალი იყო, ვიდრე გოგონების.

III. მასწავლებლების მოლოდინი გოგონების მიღწევების მიმართ მათემატიკაში უფრო დაბალი იყო, ვიდრე რეალობაში ამ გოგონათა მიღწევები.

(ა) მხოლოდ II

(ბ) მხოლოდ III

(გ) I და II

(დ) I და III

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

23. მესამე აბზაცში მოყვანილია ორი კვლევის შედეგები:

I. საერთაშორისო შეფასების მიხედვით, გარკვეულ ქვეყნებში გოგონების მიღწევები ტექნიკურ საგნებში ბიჭების შედეგებზე უფრო მაღალია.

II. გრძელვადიანი კვლევის მიხედვით, საბავშვო ბაღის ასაკიდან ბიჭების მიღწევები მათემატიკაში უფრო მაღალია, ვიდრე გოგონების.

რა მიმართებაა მათ შორის?

(ა) პირველი კვლევის შედეგი ადასტურებს, რომ სოციალური სტერეოტიპები გავლენას ახდენს ტექნიკურ საგნებში მოსწავლეთა მიღწევებს შორის განსხვავებაზე (სქესის მიხედვით), მეორე კვლევის შედეგი კი უარყოფს ამ მოსაზრებას.

(ბ) ორივე კვლევის შედეგები ნაწილობრივ უარყოფს მოსაზრებას, რომ სოციალური სტერეოტიპები გავლენას ახდენს ტექნიკურ საგნებში მოსწავლეთა (სქესის მიხედვით) მიღწევებს შორის განსხვავებაზე.

(გ) პირველი და მეორე კვლევის შედეგები ურთიერთსაწინააღმდეგოა, შესაბამისად, არ გვაძლევს ერთმნიშვნელოვანი დასკვნის გამოტანის შესაძლებლობას სოციალური სტერეოტიპების გავლენის შესახებ ტექნიკურ საგნებში მოსწავლეთა მიღწევებზე.

(დ) ორივე კვლევის შედეგები ნაწილობრივ ადასტურებს მოსაზრებას, რომ სოციალური სტერეოტიპები გავლენას ახდენს ტექნიკურ საგნებში მოსწავლეთა მიღწევებზე.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

24. ტექსტის ბოლო აბზაცში აღწერილ ექსპერიმენტში მოსწავლეები ორ ჯგუფად დაყვეს, რათა:

- (ა) გაეზარდათ მოსწავლეების ინტერესი მათემატიკის მიმართ და ერთმანეთისგან გამოეყოთ მათემატიკის მცოდნე და ნაკლებად მცოდნე მოსწავლეები.
- (ბ) გაეჩინათ ერთი ჯგუფის მოსწავლეებში მათემატიკის ჯგუფის მიმართ მიკუთვნებულობის განცდა და შემდეგ ერთმანეთისთვის შეეღარებინათ მათემატიკაში ამ ორი ჯგუფის მიღწევები.
- (გ) დაედგინათ, რამდენად შეიძლება ექსპერიმენტში გამოყენებული მოდელის დანერგვა რეალურ საკლასო ოთახში.
- (დ) ერთმანეთისგან გაემიჯნათ სხვადასხვა ინტერესის მქონე მოსწავლეები და შემდეგ ერთმანეთისთვის შეეღარებინათ მათემატიკაში მათი მიღწევები.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

25. ბოლო აბზაცში აღწერილი ექსპერიმენტის შედეგი:

- (ა) კიდევ ერთი არგუმენტია იმ მოსაზრების სასარგებლოდ, რომ ტექნიკურ მეცნიერებებში მიღწევებზე გავლენას ახდენს სოციალური სტერეოტიპები, რომლებიც, თავის მხრივ, სქესთან მიკუთვნებულობის გამო მოქმედებს ადამიანზე.
- (ბ) ნაწილობრივ ადასტურებს მოსაზრებას, რომ მათემატიკის სწავლის მიმართ ინტერესი და მონდომებულობა არ იცვლება იმის მიხედვით, თუ რამდენად მიაკუთვნებენ ბავშვები საკუთარ თავს იმ ჯგუფს, რომელიც მათემატიკას კარგად სწავლობს.
- (გ) კიდევ ერთი არგუმენტია იმ მოსაზრების საწინააღმდეგოდ, რომ სქესთან დაკავშირებული სტერეოტიპები ცვლის ბავშვის შეხედულებას საკუთარი თავის შესახებ და მის სამომავლო მისწრაფებებს.
- (დ) ნაწილობრივ უარყოფს იმ მოსაზრებას, რომ მიკუთვნებულობის განცდაზე დაფუძნებული ინტერვენციის მოდელი ტექნიკური მეცნიერებების მიმართ ინტერესს გაზრდის.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

26. კვლევებით დადგენილია, რომ მშობლები ადრეული ასაკიდან უპირატესად ბიჭებისთვის ყიდულობენ იმგვარ სათამაშოებს (მაგალითად, რობოტებსა და კონსტრუქტორებს), რომლებიც მათ სივრცით უნარებს უვითარებს. სივრცითი უნარები კი ტექნიკური საგნების წარმატებით ათვისების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წინაპირობაა. ტექსტში მოყვანილი რომელი კვლევის/კვლევების შედეგის სახსნელად გამოგვადგება აღნიშნული ინფორმაცია?

(ა) საერთაშორისო შეფასების

(ბ) გრძელვადიანი კვლევის

(გ) როგორც საერთაშორისო შეფასების, ასევე გრძელვადიანი კვლევის

(დ) ტექსტის ბოლოს აღწერილი ექსპერიმენტის

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

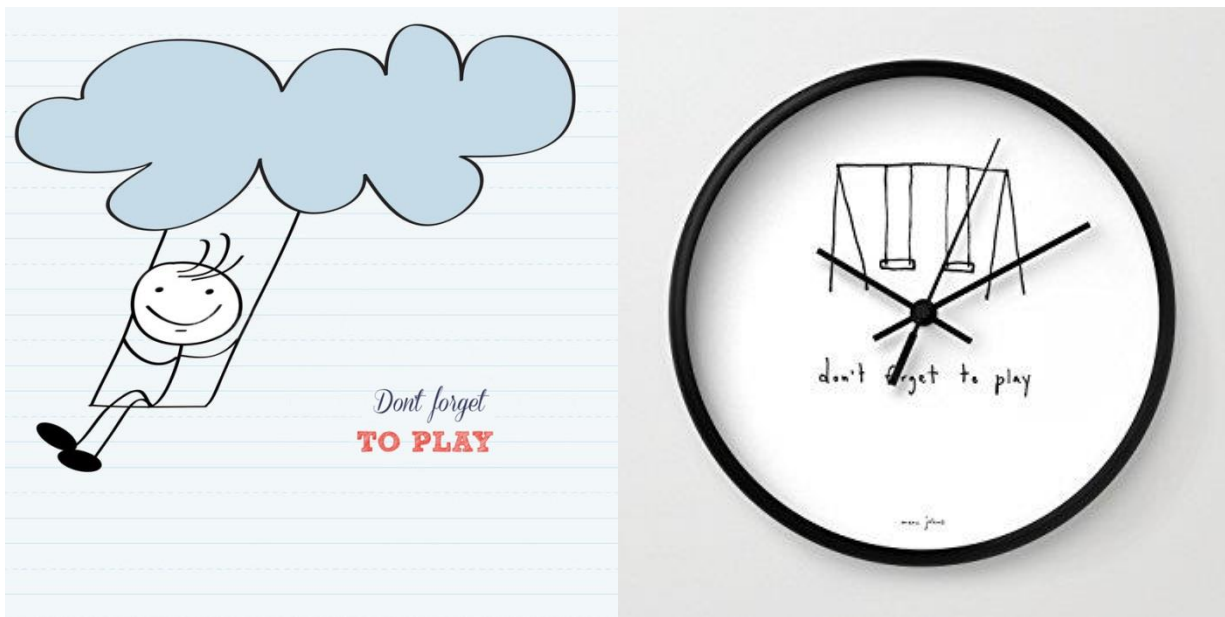
27. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია ასახული ტექსტის მიხედვით გამოტანილი ძირითადი დასკვნა?

- (ა) ასაკის მატებასთან ერთად ტექნიკურ მეცნიერებებში ბიჭებს გოგონებთან შედარებით მაღალი მიღწევები აქვთ, რასაც ბიჭების მიმართ მასწავლებლების მიკერძოებული დამოკიდებულება განაპირობებს.
- (ბ) გოგონების და ბიჭების მიღწევები ტექნიკურ საგნებში განსხვავდება ერთმანეთისგან, რასაც საფუძვლად უდევს ამ საგნების სწავლის განსხვავებული უნარი და მოტივაცია.
- (გ) სქესთან მიკუთვნებულობის განცდა და, ასევე, საზოგადოებაში არსებული მოლოდინი, რომ გოგონებს ტექნიკურ მეცნიერებებში მაღალი მიღწევები ვერ ექნებათ, ამცირებს გოგონების ინტერესს ამ საგნებისადმი და, შესაბამისად, ნეგატიურად აისახება მათს მიღწევებზეც.
- (დ) ტექნიკურ საგნებში მიღწევებსა და მათ მიმართ ინტერესზე გავლენას ახდენს რამდენიმე ფაქტორი: ასაკი, სქესი და არსებული კურიკულუმები.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)
[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

28. ანალიტიკური წერა

ცნობილი მხატვარი მარკ ჯონსი წერდა: „ჩემი ნამუშევრები, როგორც წესი, იუმორს ემყარება. იუმორის ამოკითხვას კი ხშირად მივყავართ ჭეშმარიტების შეცნობამდე.“

მარკ ჯონსის ორივე ნახატს ერთი და იგივე წარწერა აქვს: „არ დაგავიწყდეს თამაში!“

დააკვირდით მოცემულ ნახატებს და იმსჯელეთ:

- რატომ ვთამაშობთ? რა როლს ასრულებს თამაში ადამიანის ცხოვრებაში?
- რა არის ამ სურათების მთავარი სათქმელი, რას მოითხოვს ჩვენგან ეს გზავნილი?

მსჯელობის გასამყარებლად მოიყვანეთ არგუმენტები და მაგალითები. თქვენ მიერ დაწერილი თხზულება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას.

(მაქსიმალური ქულა – 11)